

mostatnému vedení obchodů, ani udělení prokury, ani jinakým způsobem uděleného oprávnění k podepisování firmy, aniž se konečně vyžaduje, by oprávnění k zastupování dlužníka oznámeno bylo živnostenskému úřadu. Stačí proto v tomto případě plně skutečnost, že obžalovaný skutečně vedl obchody své manželky jakožto majitelky podniku. To bře nalézací soud také za prokázáno a uvádí jako prameny svého poznání údaje obžalovaného, svědectví Borise A-e a seznání správce úpadkové podstaty.

Tímto stanoviskem jest odňata půda námitce stížnosti, že obžalovaný nebyl oprávněn k samostatnému vedení podniku, nýbrž, že dostal k tomu od své manželky plnoc moc teprve dne 11. prosince 1923. Neboť, jak vytčeno, nezáleží na oprávněnosti, nýbrž směrodatným jsou jen skutečné poměry, totiž skutečné obstarávání obchodů, bez ohledu na to, zda jest k tomu dán i základ právní. Vedl-li obžalovaný samostatně obchody manželčina podniku, stihala ho dle prvního a druhého odstavce Šu 486 c) a Šu 486 a) tr. zák. zákonná povinnost, pořídit rozvalu o stavu jmění v předepsané době a vésti obchodní knihy tak řádně, by poskytovaly přehled o stavu jmění. Této povinnosti obžalovaný nedostál a proto byl právem uznán vinným přečinem podle Šu 486 a) tr. zák.

Čís. 2012.

Zkrácení eráru na poplatku z převodu nemovitosti a obce na dávce z přírůstku hodnoty udáním nižší kupní ceny není podvodem (§ 197 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 8. června 1925, Zm II 175/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Františka M. a Jana M. do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 24. listopadu 1924, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, podle Šu 290 tr. ř. též ohledně Jana a Františky D-vých a sprostil obžalované z obžaloby.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaných Jana a Františka M-ů, dovolávající se důvodů zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a), 9 b) a 10 Šu 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění již s hlediska důvodů zmatečnosti čís. 9 a), pokud uplatňuje, že v tomto případě jde o zatajení pravé kupní ceny před úřady, příslušnými k vyměření převodního poplatku, pokud se týče dávky z přírůstku hodnoty, kteréžto zatajení nespádá pod předpisy o podvodu, nýbrž zakládá jen přestupek důchodkový. Nemůže býti pochybno, že zjištěné jednání stěžovatelů zahrnuje v sobě jak po stránce objektivní, tak ve směru subjektivním veškeré zákonné známky skutkové podstaty podvodu, a to vzhledem k výši zamýšlené škody podvodu zločinného. Dle rozsudkových zjištění ujednal obžalovaný Jan M. v zastoupení a za souhlasu svého syna Františka M. počátkem roku 1922 s manželou Ja-

nem a Františkou D-ými koupi usedlosti v H., manželům D-ovým patřící, za 66.000 Kč; tato částka byla uvedena též v prozatímné písemné smlouvě, datované dnem 22. února 1922, jakožto cena prodejní; na to dali obžalovaní Jan M. a Jan D. v kanceláři notáře W. sepsati solicítátorem Č-ou informaci, v níž jako prodejní cena nemovitosti uvedeno bylo pouze 20.000 Kč; dne 5. dubna 1922 sepsali obžalovaní Jan a František M. a Jan D. nový nástin smlouvy, v kterém uvedli, že smlouva ze dne 22. února 1922 pozbývá platnosti, a že usedlost i s příslušenstvím prodává se za celkovou cenu 33.000 Kč. Dne 8. dubna 1922 byla pak za účasti všech obžalovaných v kanceláři notáře sepsána konečná smlouva z téhož dne, v které jako obaporně ujednaná tržní cena bylo uvedeno 33.000 Kč. Dle formálně bezvadných zjištění rozsudku nepřiznali obžalovaní skutečnou cenu 66.000 Kč vědomě, nýbrž udali po vzájemné dohodě jako kupní cenu 20.000 Kč, pokud se týče 33.000 Kč za tím účelem, by zkrátili stát a obec H. na poplatcích z převodu a na dávce z přírůstku hodnoty a takto uvedeným korporacím škodu způsobili, státu na převodních poplatcích v částce 1783 Kč 68 h, obci H. pak na přírůstku hodnoty v částce 9665 Kč 45 h. Správně shledal nalézací soud v tomto jednání obžalovaných jednání lstivé a způsobilé, uvést úřady, vyměřující převodní poplatky a dávku z přírůstku hodnoty v omyl o výši kupní ceny. Vzešelť původním ústním ujednáním, osvědčeným v prozatímní písemné smlouvě ze dne 22. února 1922, státu a obci nárok na příslušný poplatek (§ 44 zák. popl.) a na dávku z přírůstku (§ 28 nařízení vlády ze dne 23. září 1920, čís. 545 Sb. z. a n.), jež obě bylo vyměřiti na podkladě hodnoty nemovitosti (§ 48 popl. zákona a §u 9, 11 cit. vládního nařízení), za niž podle §u 50 zákona poplatkového a §§ů 9 a 11 citovaného vládního nařízení pokládati jest při koupi zpravidla ujednanou kupní cenu. Je proto i způsobilost jednání obžalovaných, zkrátiti stát a obec na jejich majetkových právech, nepochybná.

Přes to, že takto vzešly u všech obžalovaných s hlediska trestního zákona veškeré předpoklady přičitatelnosti zločinného podvodu, má zrušovací soud za to, že použití ustanovení XXIII hlavy, prvního dílu trestního zákona na jednání obžalovaných není na místě. Pokud jde o poplatek převodní, vedou jej k tomuto závěru kromě znění samotného čís. patentu ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák. (zákona o poplatcích), zejména úvahy, uvedené v rozhodnutí čís. 1407 Sb. n. s., k nim se tuto poukazuje. Tyto úvahy platí pak v podstatě i pokud jde o dávku z přírůstku hodnoty ve smyslu nařízení vlády ze dne 23. září 1920, čís. 545 Sb. z. a n. Neboť i tu jde o veřejnou dávku a i tu je podle §u 25 k trestnímu řízení a uložení pokuty tomu, kdo je povinen dávku platiti a podal z důvodu placení dávky oznámení nesprávná, určena příslušnost politického úřadu. Podle toho bylo zmateční stížnosti obžalovaných Jana a Františka M. vyhověti a uznati právem, jak uvedeno; uznalť nalézací soud obžalované vinnými pro čin, o němž nepřísluší souditi soudům (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.). Zkoumaje zmateční stížnost obžalovaných Jana a Františka M., shledal zrušovací soud, že z uvedených úvah byl porušen zákon i v neprospěch spoluobžalovaných Jana a Františky D-ových, již dle zjištění rozsudku na trestné činnosti obžalovaných M-ů měli účast jako spolupachatelé, avšak zmateční stížnosti nepodali. Bylo proto ohledně nich ve smyslu §u 290 tr. ř. z povinnosti úřední uznati

právem tak, jako kdyby sami byli k platnosti přivedli důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.

Čís. 2013.

Soud může se odchýliti od konečných závěrů znalců jen tehdy, má-li a může-li uvést závažné příčiny, obzvláště nedostatek logické souvislosti mezi předpoklady a závěry znalců (§Šy 258, 281 čís. 5. tr. ř.).

(Rozh. ze dne 8. června 1925, Zm II 194/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 28. února 1925, pokud jím byla obžalovaná Anna O-ová sprostěna podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin utržení na cti podle Šu 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice jen potud, pokud jím byla obžalovaná sprostěna z obžaloby pro zločin utržení na cti, a uplatňuje jediný důvod zmatečnosti podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. Dlužno ji uznati za důvodnou. Rozhodovací důvody napadeného rozsudku dospívají v tomto směru k závěru, že nalézací soud nenabyl plného přesvědčení o tom, že to byla obžalovaná, jež psala závadné dopisy. Závěr jest opřen jednak předpokladem, že obžalovaná to popírá, jednak předpokladem, že nalézacímu soudu nestačilo, že znalci z oboru písma jsou přesvědčeni, že obžalovaná dotyčné dopisy psala, aniž, že obžalovaná, jak udávají svědci, nepopřela, že ona M-a z krádeže dříví udala. Právem vytýká stížnost, že druhý předpoklad je stížen vadami neúplnosti a rozporu se spisy. Vzhledem na předpis Šu 258 tr. ř., že jedině nalézací soud rozhoduje o hodnověrnosti a průvodní moci všech průvodů, není ovšem zásadně závady, by se soud po případě nepřidal ke konečným závěrům znalců a nevzal za prokázány skutečnosti, o nichž znalci mají za to, že tu jsou. Avšak v předmětech nálezů a posudků soudních znalců jde o skutečnosti rázu takového, že jest ku správnému jich postřehnutí a zjištění souvislosti nebo nesouvislosti postřehnutých skutečností s jinými skutkovými okolnostmi, pro trestní věc významnými, potřebí zvláštních vědomostí a zkušeností, jichž z pravidla soudci nemají. Chce-li se soud ušetřiti výtky, že si při hodnotění průvodů nepočínal s bedlivostí a svědomitostí, jakou mu ukládá § 258 tr. ř., nepostaví prostě svůj úsudek nad úsudek soudních znalců, v tomto směru zvláštními vědomostmi a zkušenostmi vyzbrojených, nýbrž odchýlí se od konečných závěrů znalců jen tehdy, má-li a může-li uvést závažné příčiny, obzvláště nedostatek logické souvislosti mezi předpoklady a závěrem znalců. K porovnání předpokladů a závěrů je však nezbytno, by si soud řádně uvědomil celý obsah nálezu i posudku a objasnil otázku, zda jsou správnými skutkové okolnosti, jež znalci na předmětu